

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2219201056
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2219201056.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci o rozvod manželstva navrhovateľa: T. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. ulica XX, V., zastúpený splnomocnenkyňou: AK KESZEGH & PUSKÁS, so sídlom Alžbetínske námestie 1203, Dunajská Streda, IČO: 42 155 932 a druhého manžela: Mgr. K. H. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX/XXX, T. H., zastúpená advokátkou: JUDr. Albína Vágóová, Ružová 265, Dunajská Streda, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu: J. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom u druhého manžela, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, o odvolaní navrhovateľa proti výrokom IV., V. rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 9P/20/2019-252 zo dňa 25.02.2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch IV. a V. m e n í tak, že otec je p o v i n n ý platiť na výživu maloletej J. sumu 200,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. manželstvo účastníkov konania a to navrhovateľa: T. H., nar. XX.XX.XXXX a manželka navrhovateľa: K. H. K., rod. K., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 20.05.2016 pred Matričným úradom Trhová Hradská, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Trhová Hradská vo zväzku 10, ročník 2016, strana 144, poradové číslo 2 rozviedol. Súd schválil rodičovskú dohodu v tomto znení: Maloleté dieťa J. H., nar. XX.XX.XXXX, sa na čas po rozvode zveruje do osobnej starostlivosti matke, s tým, že ju bude zastupovať a spravovať jej majetok (výrok II.). Otec je oprávnený stykať sa s maloletou každý týždeň v pondelok od 15:00 hod. do 18:00 hod. a v stredu od 15:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že otec vyzdvihne maloletú pred školským zariadením a vráti maloletú do miesta bydliska matky určený čas. Otec je oprávnený stykať sa s maloletou každý páry týždeň od soboty od 08:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s tým, že otec je oprávnený vyzdvihnúť maloletú v mieste bydliska matky stanovený čas a vrátiť dieťa stanovený čas v mieste bydliska matky. Otec je oprávnený stykať sa s maloletou počas letných prázdnin prvý týždeň v júli od pondelka od 08:00 hod. do nedele 18:00 hod. a druhý týždeň v auguste od pondelka od 08:00 hod do nedele 18:00 hod, s tým, že otec je oprávnený vyzdvihnúť maloletú v mieste bydliska matky a je povinný vrátiť maloletú do miesta bydliska matky určený čas. Otec je oprávnený stykať sa s maloletou počas vianočných sviatkov každý páry rok od 08:00 hod. 24.12. do 09:00 hod. 25.12. a každý nepáry rok od 08:00 hod. 25.12. do 18:00 hod. 26.12. s tým, že otec je oprávnený vyzdvihnúť maloletú v mieste bydliska matky a je povinný vrátiť maloletú do miesta bydliska matky určený čas. Otec je oprávnený stykať sa s maloletou počas jarných prázdnin nepáry rok celý týždeň od pondelka od 08:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s tým, že otec je oprávnený vyzdvihnúť maloletú v mieste bydliska matky a je povinný vrátiť maloletú

do miesta bydliska matky určený čas. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletou počas Veľkonočných sviatkov každý páry rok, Veľkonočný piatok a sobotu od 08:00 hod. do 18:00 hod. a nepárny kalendárny rok na Veľkonočné sviatky od nedele 08:00 hod. do pondelka do 18:00 hod. s tým, že otec je oprávnený vyzdvihnúť maloletú v mieste bydliska matky a je povinný vrátiť maloletú do miesta bydliska matky určený čas. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletou počas zimných prázdnin páry rok od 08:00 hod. od 30.12. do 04.01. do 18:00 hod. do nepárneho roka s tým, že otec je oprávnený vyzdvihnúť maloletú v mieste bydliska matky a je povinný vrátiť maloletú do miesta bydliska matky určený čas. (výrok III.). Súd rozhodol, že otec je povinný prispievať na výživu malol. J. sumou vo výške 220,- eur mesačne titulom bežného výživného vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca, vopred do rúk matky, počnúc od doručenia tohto rozsudku (výrok IV.). Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu malol. J. sumou vo výške 50,- eur mesačne na tvorbu úspor od doručenia tohto rozsudku, na osobitný účet malol., ktorý zriadi matka do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. (výrok V.) O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VI.).

2. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 18, § 19 ods. 1, 2 a 3, § 23 ods. 1-3, § 24 ods. 1-3, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1-5, § 63 ods. 1, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, čl. 24 Charty základných práv Európskej únie, čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa.

3. Súd prvej inštancie pri určení výživného vychádzal zo skutkových zistení, že boli preukázané potreby, odôvodnené mesačné potreby maloletej ale aj pomery rodičov a ich príjmy. Matka uviedla a preukázala mesačné odôvodnené potreby maloletej nasledovne: poplatok za škôlku 63,- eur, raňajky (1,20 eur/denne, t.j. cca 30 dní v mesiaci) 38,40 eur, večera a víkendová strava spolu 80,- eur mesačne, oblečenie 50,- eur mesačne, hygienické potreby 20,- eur mesačne, hračky 20,- eur mesačne, náklady na rôzne programy malol. na víkendy ako aj počas týždňa mesačne 30,- eur, pohonné hmoty 40,- eur mesačne (každodenný transfer dieťaťa do škôlky z T. H. do A. I. a späť), náklady na čistiace prostriedky 10,- eur mesačne, lieky a vitamíny 10,- eur mesačne, podiel z nákladov na domácnosť podľa rozpisu (poplatok za plyn 160,- eur mesačne, elektrina 82,- eur mesačne, TV káblová 10,- eur mesačne, dodávka vody 25,- eur mesačne, dodávka internetu 15,90 eur mesačne - TELEKOM, spolu 292,90 eur/3 = 87,87 eur). Spolu vyčíslila náklady na 459,27 eur. Súd prepočítal, či uvedené odôvodnené mesačné výdavky preukazované matkou sú adekvátne nasledovne: po preukázaní potvrdenia z Materskej škôlky A. I. (čl. 242 v spise) súd zistil, že výška mesačného príspevku za pobyt dieťaťa bez vernostnej karty činí 20,- eur mesačne, výška príspevku stravného za dieťa, ktoré závisí od počtu pracovných dní v danom mesiaci činí 1,37 eur denne + k tejto sume sa prirátava 6,- eur mesačne za režijné náklady. Súd približne vypočítal tento príspevok nasledovne: (20 dní x 1,37 + 6 = 53,40 eur), túto sumu súd uznáva. Ďalšie výdavky platené do materskej škôlky v A. I. sú za kultúrne podujatia na dieťa 6,- eur ročne a príspevok na kultúrne podujatia ako sú (Mikuláš, Vianoce, deň detí) 20,- eur ročne na jedno dieťa. Tieto výdavky po rozpočítaní na mesiace sú vo výške 2,16 eur mesačne. Vzhľadom na uvedené súd takto za odôvodnené mesačné výdavky malol. dieťaťa uznal príspevok škôlke v sume 53,40 eur, raňajky denne vo výške 1,5 x 30 dní = 45,- eur, večera a víkendová strava spolu 100,- eur, oblečenie 50,- eur, hygienické potreby 20,- eur, hračky 20,- eur, náklady na rôzne programy 20,- eur mesačne, pohonné hmoty 40,- eur, náklady na čistiace prostriedky 10,- eur, lieky a vitamíny 10,- eur, podiel z nákladov na domácnosť vo výške 87,63 eur, spolu = 409,23 eur. Čo sa týka príjmu rodičov súd si vyžiadal aktualizovaný stav príjmov matky aj otca. Matka prejavila súčinnosť, predložila zárobkový výkaz, v ktorom poukazuje, že jej mesačný príjem z 666,- eur mesačne sa zvýšil na sumu 923,15 eur, pričom poberá na malol. J. 23,60 eur, z titulu prídavkov na dieťa (na obidve deti spolu 47,36 eur). V prípade matky sa jedná o trojčlennú rodinu s celkovým príjmom (923,15 + 47,36 + 200 eur výživného na druhé dieťa = 1.170,51 eur). V prípade otca vzhľadom na to, že otec nepreukázal aktualizovaný zárobkový výkaz súd vychádzal z čistej mesačnej mzdy 1.027,- eur a za obdobie od 01.04.2018 do 31.03.2019. Otec opakovane poukázal na to, že nadčasy nemá súd zarátavať a má vychádzať iba z príjmu vo výške 815,- eur mesačne. Súd preskúmal štvorčlennú rodinu otca ktorý žije so svojimi rodičmi a ďalšou plnoletou osobou, ktorý poberajú starobný dôchodok v nasledujúcich výškach: (468,60 eur + 278,90 eur a 346,40 eur po spočítaní z čistým príjmom otca jeho rodina ako štvorčlenná disponuje mesačným čistým príjmom 2.120,90 eur). Otcove výdavky, pozostávajú z réžii na bývanie 100,- eur, strava 80,- eur, úver ktorý platí v splátkach vo výške 194,- eur mesačne, pohonné hmoty 40,- eur, a poplatok za používanie mobilného telefónu 30,- eur. Jeho výdavky mesačne činia 444,- eur. Po odpočítaní mu zostáva 583,- eur. Súd predpokladá, že je vyšší ako bol predložený za obdobie od decembra 2018 do marca 2019. Súd je tohto názoru, že otec účelovo nepredložil aktualizovaný zárobkový výkaz, v ktorom môžu byť zahrnuté už aj odmeny, práca nadčas.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. Podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné, ktoré hradí povinný rodič na všetky deti ku ktorým má vyživovaciu povinnosť by malo predstavovať 20% až 30% jeho čistého príjmu k samozrejme s prihliadnutím na individuálne okolnosti každého konkrétneho prípadu. Otec maloletej má 1 vyživovaciu povinnosť. Súd určil výšku výživného vo výške 25% čistého mesačného zárobku, čo činí 256,75 eur ktorú sumu rozdelil na 200,- eur platenia bežného výživného na malol. dieťa a 50,- eur na tvorbu úspor. Opäť vychádzal iba z predložených dôkazov z priemerného čistého mesačného zárobku otca 1.027,- eur. Pričom prihliadol aj na vek dieťaťa, ktoré je od posledného rozhodnutia o rok staršie. Vzhľadom na opodstatnené náklady maloletej, ktoré boli s matkou preukázané a ktoré spolu vyšli na sumu 409,23 eur a ktorú sumu súd podľa preukázaných mesačných čistých príjmov rodičov rozdelil s dvomi ($409,23 : 2 = 204,61$ eur) súd zohľadnil u matky jej starostlivosť o malol. dieťa. Majetkové pomery na strane rodičov sa nezmenili od posledného rozhodnutia, otec stavia rodinný dom, ktorý nie je skolaudovaný a vlastní motorové vozidlo. Matka malol. detí vlastní byt, staré motorové vozidlo ktoré dostala darom a zriadila právo doživotného bývania svojej matky, je aj podielovou spoluvlastníčkou rodinného domu a pozemku tak, ako to uviedla v predchádzajúcich konaniach. Súd je toho názoru, že takto určená výška výživného na malol. dieťa je adekvátna s poukazom na odôvodnené mesačné výdavky ako aj zárobkovej možnosti otca malol. dieťaťa. Súd nemohol vychádzať len zo základnej hrubej mzdy otca pri určení jeho čistého mesačného zárobku a nezohľadniť mzdu za nadčasy s poukazom aj na rozhodnutie (R15/1968) že čas zárobku dosiahnutý za nadčasové hodiny nemožno vylučovať zo základu rozhodujúceho pri určení výšky výživného. Vzhľadom na uvedené súd rozhodol o výške bežného výživného ako aj o tvorbe úspor a zároveň uložil matke malol. povinnosť zriadiť do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku osobný účet malol. a uložil otcovi platiť výživné na tvorbu úspor.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania

5. Proti výrokom IV., V. rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec prostredníctvom splnomocnenkyne z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dôvodil, že o úprave práv a povinnosti účastníkov konania ako rodičov k ich maloletej dcére na čas do rozvodu prebiehalo konanie na Okresnom súde Dunajská Streda sp. zn. 21P 13/2019 a na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 23CoP 52/2019, pričom Okresný súd Dunajská Streda rozhodol rozsudkom zo dňa 27.05.2019 tak, že zaviazal otca platiť výživné na maloletú mesačne sumou 150,- eur a zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 50,- eur na tvorbu úspor. Proti tomuto rozsudku v časti úpravy výživného podal odvolanie otec a Krajský súd v Trnave dňa 29.01.2020 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. O úprave vyživovacej povinnosti otca k maloletej existovalo teda v čase rozhodovania súdu prvej inštancie právoplatné rozhodnutie zo dňa 29.01.2020 a Okresný súd Dunajská Streda o mesiac neskôr dospel ohľadom úpravy výživného pri tej istej otázke k úplne odlišnému právnomu názoru než Krajský súd v Trnave, pričom nedošlo k žiadnej podstatnej zmene v okolnostiach a skutočnosti na základe ktorých súdy predtým rozhodovali. V predmetnej veci k tvorbe úspor súd zaviazal v rovnakej výške 50,- eur ako Okresný súd Dunajská Streda avšak namiesto sumy 150,- eur k plateniu výživného určil výživné 220,- eur čo je o 32% vyššia výška než určená právoplatným rozhodnutím súdu. Súd prvej inštancie vôbec v predmetnej veci nezdôvodnil takéto zvýšenie výživného. Zároveň poukázal aj na postup súdu prvej inštancie, ktorý na predposlednom pojednávaní 16.01.2020 nerozhodol vo veci len z toho dôvodu, že mienil vyčkať na rozhodnutie odvolacieho súdu. Napriek tomu, že sudkyňa vyčkala na rozhodnutie odvolacieho súdu v súvisiacej veci, nakoniec nebrala ohľad na toto rozhodnutie a nijakým spôsobom nezdôvodnila prečo určila výživné v oveľa vyššej výške. Otec navrhoval určiť výšku výživného, sudkyňa navrhla otcovi uzavrieť dohodu na sumu 170,- eur + 50,- eur, avšak rozhodla na koniec aj v rozpore s týmto svojim návrhom. Poukázala aj na skutočnosť, že súdy v súvisiacom konaní dospeli k právnomu názoru, že náklady na odôvodnené potreby maloletej predstavujú mesačne sumu 257,20 eur a súd prvej inštancie v tomto konaní dospel k právnomu názoru, že odôvodnené výdavky maloletej predstavujú mesačne sumu 409,23 eur a takýto veľký rozdiel nebol v tomto konaní nijakým spôsobom presvedčivo odôvodnený ani dôkazmi podložený. Má za to, že vydané právoplatné súdne rozhodnutie o tej istej otázke nemôže byť vydané ohľadom tejto otázky diametrálne odlišné iné súdne rozhodnutie, dokonca v tom istom časovom horizonte len o mesiac neskôr. Tým je porušená zásada právnej istoty. Súd sa markantne odchyľil od právoplatného rozhodnutia súdu zo dňa 29.01.2020, ktorým bola upravená takáto

istá otázka. Takýto postup súdu je nepredvídateľný pre účastníkov konania. V zaužívanej súdnej praxe výživné pre trojročné dieťa by nemalo byť vyššie než 20% čistého príjmu. Ak teda súd vychádzal v danom prípade zo zaužívanej súdnej praxe ako to prezentoval na pojednávaní a v odôvodnení rozsudku určil by výšku výživného maximálne 200,- eur a nie vo výške 270,- eur čo predstavuje 27% čistého príjmu otca, čo je neakceptovateľná výška. Súd rozhodol v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou, odklonil sa od nej bez ďalšieho dôkladného odôvodnenia, čím porušil ustanovenie § 220 ods. 3 Civilného sporového poriadku a týmto postupom porušil aj zásadu právnej istoty. Bolo nepredvídateľné pre účastníka, že súd určil výživné vo vyššej výške než sa určuje výživné podľa rozhodovacej praxe súdov a navyše vo vyššej výške než s ktorou súhlasí oprávnený rodič. V danom prípade čistý mesačný príjem povinného predstavuje sumu cca 1.000,- eur. Z potvrdenia o príjme zo dňa 15.04.2019 vyplýva, že v období od apríla 2018 do marca 2019 čistý mesačný príjem otca predstavoval priemerne sumu 1.027,17 eur. Následne si otec vyžiadaval ďalšie potvrdenie o príjme, ktoré mal pripravené, avšak sudkyňa už netrvala na odovzdaní aktuálneho príjmu otca. Dôkazom tejto skutočnosti sú aj zápisnice a závery z pojednávania zo dňa 14.11.2019 a 16.01.2020. Otec poukazoval na to, že jeho mzda zo zamestnania predstavuje v skutočnosti len sumou 815,- eur mesačne. Predložil dňa 30.04.2018 dodatok k pracovnej zmluve zo dňa 19.12.2018 a výplatné pásky z 3 mesiacov, pričom otec pracuje na tri zmeny, pracuje v noci aj o víkendoch, pracuje viac než je bežný pracovný čas, aby dosahoval príjem 1.000,- eur. Až v odôvodnení rozsudku vytkol otcovi nedoloženie dokumentu na predložení ktorého ani netrval ani nežiadal, pričom súd počas celého konania toleroval druhej strane meškanie s predloženými dôkazmi. Poukazuje na to, že predmetné konanie má charakter mimosporového konania tzn. že platí v ňom vyšetrovacia zásada a súd skutočne mal za to, že nemá preukázanú výšku príjmu otca, buď mal žiadať od účastníka konania predloženie ďalšieho dôkazu a dať tým možnosť účastníkovi vyjadriť sa k spornej skutočnosti, alebo si sám z úradnej povinnosti zadováži takýto dôkaz. Súd nemôže opierať svoje rozhodnutie o predpokladanú skutočnosť keď súd uvádza, že predpokladá, že príjem otca je vyšší ako bol predložený za obdobie od decembra 2018 do marca 2019. Súd porušil právo účastníka na spravodlivé súdne konanie, pretože žiadnym spôsobom neupozornil účastníka na to, že súd má pochybnosti ohľadom takejto dôležitej veci pre rozhodovanie.

Ďalej poukázal aj na to, že matka ohľadom staršej dcéry uzatvorila s otcom jej dcéry dohodu o výživnom na sumu 150,- eur, neskôr 200,- eur pritom sa jedná o staršie šesťnásťročné dievča, dieťa ktoré navštevuje strednú školu. Súd však na jednej strane bral ohľad na to, že matka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na druhej strane neskúmal z akého dôvodu je postačujúce na úhradu odôvodnených potrieb 16 - ročnej dcéry pre matku suma 150,- eur, neskôr 200,- eur a prečo nie je postačujúca na úhradu odôvodnených potrieb trojročnej dcéry otcom navrhnutá suma 150,- eur. Otec má za to, že odôvodnenie rozsudku je zmätočné a nie je v súlade ani so samotným výrokom súdu, pretože súd v odôvodnení uviedol: „Súd určil výšku výživného vo výške 25% čistého mesačného zárobku, čo činí 256,75 eur, ktorú sumu rozdelil na 200,- eur platenia bežného výživného na maloleté dieťa a 50,- eur na tvorbu úspor.“ Toto odôvodnenie nie je v súlade so samotným rozhodnutím vo veci samej. Súd vypočítal v odôvodnení rozsudku 200,- eur + 50,- eur pričom vo výroku zaviazal otca k plateniu súm 220,- eur + 50,- eur. Je zmätočné prečo súd spočítal príjmy otca a osôb žijúcich s ním v jednom rodinnom dome, ak nevedú spoločnú domácnosť. Súd ďalej žiadnym spôsobom nezodôvodnil ani tú skutočnosť, prečo je v danom prípade v záujme trojročnej vkladať peniaze na bankový účet za účelom tvorby úspor. Teda rozhodnutie nie je presvedčivé a odôvodnenie je zmätočné. Súd vo výroku V. určil otcovi povinnosť prispievať na tvorbu úspor, táto formulácia výroku nie je dostačujúca a nechráni záujmy maloletých, pretože ak súd osobitne vo výroku nezaviazal zriaďovateľa účtu matku, aby opatrla účet vinkuláciou teda výber akýchkoľvek peňazí možný len so súhlasom súdu, zriaďovateľ účtu môže peniaze vybrať z účtu kedykoľvek a akúkoľvek sumu aj bez súhlasu súdu. Ak by odvolací súd zaviazal otca na tvorbu úspor, navrhuje doplniť vetou: Matka je povinná opatrlť tento účet v vinkuláciou „výber akýchkoľvek peňazí možný len so súhlasom súdu“ do 10 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhuje odvolaciemu súdu, aby rozsudok zmenil v napadnutých výrokoch tak, že otec je povinný platiť výživné na maloletú vo výške 150,- eur mesačne vopred k rukám matky a otec je povinný prispievať sumou 50,- eur na tvorbu úspor prípadne tak, že otec je povinný platiť maximálne 200,- eur mesačne bez povinnosti prispievať na tvorbu úspor.

6. Matka a kolízny opatrovník odvolací návrh nepodali, k doručenému odvolaniu sa písomne nevyjadrili.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom (§

359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je v napadnutých výrokoch dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutých výrokoch IV. a V. zmeniť (§ 388 Civilného sporového poriadku).

8. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie je návrh navrhovateľa na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

9. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku IV. a V., ktorým súd určil otcovi povinnosť platiť na výživu maloletého dieťaťa mesačne sumu 220,- eur titulom bežného výživného a sumou 50 eur na tvorbu úspor.

10. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

11. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové

pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám.

14. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

15. Po posúdení súdom prvej inštancie zistených a preukázaných možností, schopností a majetkových pomerov navrhovateľa a druhého manžela s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, odvolací súd dospel k záveru, že výživné určené navrhovateľovi súdom prvej inštancie nezodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom navrhovateľa, ako i odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, zohľadniac i osobnú starostlivosť druhého manžela o maloleté dieťa. V danom prípade bolo potrebné prihliadnuť na súdne rozhodnutie o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva vydané Okresným súdom Dunajská Streda č.k. 21P/13/2019 zo dňa 27.05.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 23CoP/52/2019 zo dňa 29.01.2020, ktorý uložil otcovi platiť výživné na maloleté dieťa vo výške 150,- eur a 50,- eur na tvorbu úspor. Od tohto času sa pomery nezmenili, v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie navrhovateľ pracoval a dosahoval príjem vo výške 1.027,- eur, býva u rodičov a nemá iné vyživovacie povinnosti. Maloletá navštevuje materskú škôlku, žije s matkou, ktorá poberá príjem z pracovného pomeru vo výške 923,15 eur a má ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

16. Čo sa týka primeranosti výšky výživného odvolací súd konštatuje, že primeraným zisteným a preukázaným pomerom účastníkov, potrebám maloletého dieťaťa ako i možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom navrhovateľa manžela zodpovedá určenie výživného na maloleté dieťa v sume 200,- eur mesačne. Odôvodnené potreby maloletej boli ustálené v spomínanom súvisiacom konaní o úprave práv a povinností k maloletej do rozvodu na výšku 257,20 eur, pričom ide o bežné výdavky. Pokiaľ súd prvej inštancie považoval za odôvodnené potreby maloletej sumu 409,23 eur, pričom nezdôvodnil v čom sa pomery maloletej oproti súvisiacemu konaniu výrazne zmenili, súd automaticky prevzal tvrdenia matky, ktoré však aj odvolací súd považoval za nadhodnotené. V súlade s ustálenou súdnou praxou odvolací súd posúdil priemerný čistý mesačný príjem navrhovateľa, do ktorého príjmu sa zahŕňajú aj príplatky, ktoré nepochybne tvoria súčasť príjmu zamestnanca. Podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné, ktoré hradí povinný rodič, by malo predstavovať 20 - 30% jeho čistého príjmu. Rozhodovanie v súlade s ustálenou judikatúrou je naplnením požiadavky spravodlivého procesu a princípu právnej istoty, vyjadreného v Čl. 2 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku. Účastníci konania legitímne očakávajú, že ich vec bude rozhodnutá za obdobnej skutkovej a právnej situácie rovnakým spôsobom. Dôkazom o ustálenej rozhodovacej praxi o tejto otázke je množstvo rozhodnutí tunajšieho súdu s vyslovením rovnakého právneho názoru o určení výšky výživného v rozsahu 20% - 30% z netto príjmu výživou povinného rodiča (samozrejme v závislosti od individuálnych okolností konkrétneho prípadu), napr. rozhodnutia č. k. 24CoP/104/2017-356 zo dňa 06.09.2017, č. k. 24Co/385/2016-167 zo dňa 15.02.2017, č. k. 25CoP/54/2016-241 zo dňa 08.02.2017, č. k. 25CoP/17/2016-52 z 28.09.2016, č. k. 24CoP/30/2017-361 zo dňa 05.04.2017, č. k. 26CoP/17/2016-98 zo dňa 27.09.2016, č. k. 26CoP/32/2015-143 zo dňa 22.12.2015, č. k. 26CoP/12/2013-80 zo dňa 20.05.2014, č. k. 11CoP/10/2016-101 zo dňa 16.03.2016, č. k. 10CoP/33/2015-209 zo dňa 27.01.2016, sp. zn. 24CoP/200/2017 zo dňa 28.02.2018. Vzhľadom na vek maloletej, okolnosti daného prípadu odôvodňujú rozsah určeného výživného na spodnej hranici teda 20% z čistého príjmu navrhovateľa čo predstavuje sumu 200,- eur.

17. Práve i z uvedených dôvodov odvolací súd na základe preskúmania rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o určení výživného zistil okolnosti, pre ktoré by malo byť vyhovené odvolaniu navrhovateľa v časti požiadavky o určenie sumy výživného vo výške 200,- eur na maloleté dieťa. Vykonaným dokazovaním bolo rozhodne preukázané, že na strane navrhovateľa ako povinnej osoby vo vzťahu k maloletému dieťaťu, sú dané dostatočné majetkové pomery pre to, aby boli potreby maloletého dieťaťa pokryté výživným z jeho strany i zo strany druhého manžela, berúc do úvahy i vyššiu mieru osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

18. Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

19. Právna úprava výživného na maloleté dieťa umožňuje za odôvodnené potreby považovať aj tvorbu úspor. Predpokladom tvorby úspor dieťaťa sú podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine majetkové pomery povinného rodiča. Výživné na tvorbu úspor predstavuje výnimku zo zásady spotrebného charakteru bežného výživného. Pri tejto otázke súd vychádzal zo skutkových okolností zistených súdom prvej inštancie, z ktorých podľa názoru odvolacieho súdu nevyplývajú nadštandardné majetkové pomery navrhovateľa umožňujúce tvorbu úspor, navrhovateľ má príjem z pracovného pomeru vo výške 1.027,- eur, býva u rodičov, nevlastní žiadne veci väčšej hodnoty. Na základe uvedeného odvolací súd vychádzajúc zo skutkových okolností zistených súdom prvej inštancie dospel k právnemu záveru, že majetkové pomery otca nateraz neumožňujú prispievať na tvorbu úspor maloletého dieťaťa. Pokiaľ súd prvej inštancie uložil navrhovateľovi povinnosť platiť výživné na tvorbu úspor, dospel k neprávnym právnym záverom.

20. Ďalšie odvolacie argumenty navrhovateľa odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu nespôsobilú ovplyvniť výšku výživného, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

21. Odvolací súd riadiac sa uvádzaným, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zmenil (§ 388 Civilného sporového poriadku).

22. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

23. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).